

Súd: Okresný súd Vranov nad Topľou
Spisová značka: 8P/9/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8823200099
Dátum vydania rozhodnutia: 02. 03. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Silvia Šviderská
ECLI: ECLI:SK:OSVT:2023:8823200099.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Vranov nad Topľou sudkyňou JUDr. Silviou Šviderskou v právnej veci starostlivosti súdu o maloletých, maloletá V. Š., O.. XX.XX.XXXX, bytom pri matke, zastúpená kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny, Vranov nad Topľou, Námestie slobody 5, Vranov nad Topľou, na návrh matky: C. P., O.. XX.X.XXXX, V. P. XXX, zast.: JUDr. Martina Fabianová, advokátka, Námestie slobody č. 6, Vranov nad Topľou, za účasti otca: U. Š., O.. X.X.XXXX, V. X. Ž. XXX a Okresnej prokuratúry Vranov nad Topľou, Námestie slobody 5, Vranov nad Topľou, o udelenie súhlasu na zmenu priezviska maloletého dieťaťa, t a k t o

rozhodol:

I. Návrh matky z a m i e t a .

II. Žiaden z účastníkov n e m á nárok na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

1. Matka sa podaným návrhom domáhala vydania rozhodnutia, ktorým by súd za otca udelil súhlas na zmenu priezviska maloletej dcéry V.. V návrhu uviedla, že rozsudkom Okresného súdu Vranov nad Topľou č.k. 6P/50/2018-50 zo dňa 15.5.2018 bola maloletá V. zverená do jej osobnej starostlivosti. Priezvisko dostala dcéra po svojom otcovi U. Š.P. v dobrej viere, že budú tvoriť rodinu. Otec sa však odsťahoval zo spoločnej domácnosti a to iba 6 mesiacov po narodení dcéry. Rozdielnosť priezvisk matky a dcéry vedie k problémom dieťaťa v sociálnej interakcii, najmä v materskej škole s rovesníkmi, keď je dcéra nútená odpovedať na nepríjemné otázky detí, prečo sa volá inak ako jej matka. U maloletého dieťaťa to vyvoláva zbytočný stres a v extrémnych prípadoch aj problém s vlastnou identitou. Dcéra stále rozpráva, že sa chce volať ako mama. Otec neprejavuje záujem o dieťa, stretáva sa s ním minimálne, respektíve vôbec. Dieťa neobdaroval v prípade sviatkov. Dcéra má X rokov a túto situáciu citlivo vníma. Otec si vyživovaciu povinnosť plní nepravidelne, skoro vždy po termíne splatnosti a neuhradil ani sumu nariadenú súdom na preplatenie nábytku pre dcéru.

2. Otec s návrhom matky nesúhlasil.

3. Kolízny opatrovník a Okresná prokuratúra Vranov nad Topľou nedoporučili návrhu matky vyhovieť.

4. Súd vykonal dokazovanie výsluchom matky, oboznámením sa s vyjadrením otca, správou kolízneho opatrovníka, pripojenými spismi tunajšieho súdu sp.zn. 6P/50/2018, 6P/26/2021, 8P/190/2018, 6P/135/2022 a zistil tento skutkový stav:

5. Rozsudkom Okresného súdu Vranov nad Topľou sp.zn. 6P/50/2018 zo dňa 15.5.2018 bola maloletá V. Š. zverená do osobnej starostlivosti matky a otec zaviazaný platením výživného po 150,- eur mesačne. Stretávanie otca s dcérou bolo upravené každú párnú sobotu v čase od 10.00 hod. do 11.00 hod. a

každú nepárnu nedeľu v čase od 10.00 hod. do 11.00 hod. za prítomnosti matky. Rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť dňa 15.6.2019.

6. V súdnych konaniach vedených na tunajšom súde pod sp.zn. 6P/26/2021 a 8P/190/2018 bol zamietnutý návrh matky na udelenie súhlasu na zmenu priezviska maloletého dieťaťa.

7. Aktuálne na súde prebieha konanie sp.zn. 6P/135/2022 o zmene úpravy styku otca s maloletou dcérou. V tomto konaní bolo uznesením nariadené neodkladné opatrenie, ktorým bol dočasne upravený styk otca s maloletou V. Š. a to každú stredu v čase od 08.30 hod. do 10.00 hod. v priestoroch Referátu poradensko-psychologických služieb Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Vranov nad Topľou alebo na verejnom priestranstve vybranom odborným zamestnancom (psychológom), za prítomnosti odborného zamestnanca Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Vranov nad Topľou.

8. Matka vo svojej výpovedi uviedla, že návrh na zmenu priezviska podala preto, že je to pranie dcéry. Maloletá sa chce volať tak ako jej matka. V materskej škole, ktorú dcéra navštevuje, ju oslovujú priezviskom otca, čo si dcéra uvedomuje. Matka potvrdila, že otec si plní vyživovaciu povinnosť na dcéru. So stretávaním otca s dieťaťom je to ťažké. Je to jej otec, ale pre dieťa je to cudzí človek. Dcéra otca dlho nevidela a na stretnutia s ním chodiť nechce. V minulosti keď mal prísť otec dcéra nechcela ani vyjsť z domu, veľakrát plakala. To, že otec volal na matku políciu zanechalo v dieťati stopy doteraz. Časom sa uvidí, aktuálne chodia na stretnutia ku psychologičke. Teraz je dieťa ešte malé, je potrebné nechať tomu nejaký čas, aby si na otca zvykla. Matka si myslí, že tie stretnutia na úrade práce nie sú vhodné, dcéra tam nechce chodiť, bojí sa to povedať. Minule nechali dcéru samú s otcom, čo ale nezanechalo u nej vôbec dobrý dojem. Matka videla, že otec sa hral na telefóne a nevenoval sa dcére. Počas cesty domov dcéra s matkou vôbec nechcela komunikovať, bola v strese, večer následne zle spala, často sa budila a pýtala sa prečo musela ostať sama s otcom. Dcéra otca pozná, vie že je to jej otec. Matka uviedla, že otec má na ňu mailový kontakt, ak napísal a o dcéru sa zaujímal, ona mu vždy odpísala. Naposledy takto žiadal informácie v mesiaci október 2022. Nie sú pravdivé informácie otca, že matka pred dieťaťom na otca vulgárne nadávala. V roku 2022 sa otec s dcérou stretol možno 5-6 krát. Stretnutia prebehli v pokojnej atmosfére, okrem jedného stretnutia, kedy otec privolať policajtov, lebo styk neprebíhal podľa jeho predstáv. Otec naposledy blahoželal dcére k narodeninám v októbri, inak 2-3 roky dieťaťu otec nič nekupuje.

9. Z vyjadrenia otca vyplýva, že s návrhom matky nesúhlasí. Podľa jeho názoru traumou dcére nespôsobuje priezvisko Š., ale to, že doma ju učia, že sa volá P.. Keď sa otec naposledy dcéry pýtal pri asistovanom styku za účasti psychológa ako sa volá, odpovedala, že V. P.. Neexistuje žiaden relevantný dôvod na zmenu priezviska dieťaťa. Otec si vyživovaciu povinnosť voči dieťaťu riadne plní. Je pravdou, že do konca roka neprispel na nábytok pre dcéru, ako mal určené súdnym rozhodnutím, nakoľko nemal finančné prostriedky. S dcérou sa toho času stretáva každú stredu za účasti psychológa úradu práce. Uskutočnili sa zatiaľ dve stretnutia. Otec sa snažil emailom kontaktovať matku, aby mal informácie o dieťati, ale matka mu neodpovedala. Telefónne číslo matky otec nemá k dispozícii. Pri stretnutiach matka dcére hovorí, aby sa na otca nepozerala a aby ho oslovovala ujo. Pred dieťaťom matka na otca vulgárne nadáva. Podľa názoru otca matke ide iba o peniaze a neželá si, aby dcéra vedela kto je jej otec.

10. Kolízny opatrovník v písomnej správe o prešetrení pomerov v rodine dieťaťa uviedol, že maloletá V. Š., O..XX.XX.XXXX, pochádza z družného vzťahu matky, C. P., O..XX.X.XXXX a otca, U. Š., O..X.X.XXXX. Rozsudkom Okresného súdu Vranov nad Topľou sp.zn.6P/26/2021 - 18 zo dňa 22.4.2021, ktorý nadobudol právoplatnosť dňa 11.6.2021, súd zamietol návrh matky na zmenu priezviska u maloletého dieťaťa. Aktuálne je opäť podaný návrh matky na súde. Matka pri osobnom rozhovore uviedla, že trvá na podanom návrhu v celom rozsahu a dôvodoch v ňom uvedených. Doma maloleté dieťa oslovujú V. P.. V materskej škole má dieťa skrinku, na ňom obrázok a menovku V. Š.. Dieťa údajne rozdiel priezvisk vníma a pýta sa na to. Matka údajne s otcom chcela žiť ako rodina, nevyšlo to. Otec pri osobnom rozhovore uviedol, že nesúhlasí so zmenou priezviska u maloletého dieťaťa, žiada návrh zamietnuť. Vyživovaciu povinnosť k mal. dieťaťu si plní o kontakt a realizáciu styku s mal. dieťaťom sa snaží v zmysle právoplatných rozsudkov. Názor maloletej V. bol zisťovaný bez prítomnosti matky. Maloletá V. opakovane uviedla na otázku, ako sa volá - V. P.. Odpovedala na otázky veľakrát iba míklym pohľadom, občas jednoslovnou odpoveďou. Navštevuje materskú školu, má tam kamarátov a pani učiteľky. Po návrate k matke jej šepkala do ucha, že ....tak som jej povedala.... ostatné slová už neboli zrozumiteľné. Kolízny opatrovník odporučil predmetný návrh zamietnuť.

11. K tvrdeniam matky vo výpovedi kolízny opatrovník uviedol, že podľa informácií od psychologičky stretnutie otca s dieťaťom prebehlo pokojne, dieťa bolo s otcom aj osamote, dvere boli otvorené, maloletá presne vedela kde sa nachádza matka. Podľa vyjadrenia psychologičky maloletá nebola vôbec v strese. Je pravdou, že otec mal v ruke mobilný telefón, ale bolo to preto, že si robil fotografiu dieťaťa, keďže takouto nedisponuje. Naopak, podľa názoru kolízneho opatrovníka, správanie matky pri stretnutí nebolo bežné. Matka dieťa držala chrbtom od otca, aby maloletá otca nevidela a keď sa dieťaťa pýtali, či pôjde s otcom, matka smerom k dieťaťu negatívne kývala hlavou. Otec vždy keď prišiel na stretnutie s dcérou doniesol jej nejakú sladkosť.

12. Podľa § 35 Zákona o rodine, ak sa rodičia nedohodnú o podstatných veciach súvisiacich s výkonom rodičovských práv a povinností, najmä o vysťahovaní maloletého dieťaťa do cudziny, o správe majetku maloletého dieťaťa, o štátnom občianstve maloletého dieťaťa, o udelení súhlasu na poskytovanie zdravotnej starostlivosti a o príprave na budúce povolanie, rozhodne na návrh niektorého z rodičov súd.

13. Za podstatné možno považovať aj ďalšie v tomto ustanovení nevyimenované prípady, napríklad podanie návrhu na zmenu priezviska maloletého dieťaťa. Ak sa rodičia nedohodnú, napríklad na zmene priezviska maloletého dieťaťa, súd v takom prípade nie je oprávnený rozhodovať o zmene priezviska. Na návrh niektorého z rodičov súd môže iba udeliť súhlas na podanie žiadosti o zmenu priezviska dieťaťa. Súd pritom skúma, či udelenie takého súhlasu bude v záujme maloletého dieťaťa.

14. Určenie mena a priezviska maloletého dieťaťa je dôležitým právom a povinnosťou, ktorá patrí obom rodičom. Zmena priezviska je vážnym zásahom nielen do práv rodičov, ale i do práv detí. Rozhodnutie o mene a priezvisku dieťaťa, ktoré robia rodičia v čase narodenia dieťaťa, je zásadným rozhodnutím, ktoré bude dieťa sprevádzať celý život a na to, aby bolo zmenené, by museli byť preukázané veľmi závažné dôvody. Len samotná skutočnosť, že rodičia dieťaťa sa rozišli a otec nežije s dieťaťom a jej matkou, nie jej dôvodom, aby maloletej bolo zmenené priezvisko na priezvisko matky.

15. V prípade, že sa rodičia nedohodli na podaní žiadosti o zmenu priezviska maloletého dieťaťa príslušnému správneému orgánu, došlo tak medzi nimi k podstatnej nezhode pri výkone ich rodičovských práv a povinností. V zmysle zákonného ustanovenia súd dá súhlas k podaniu takejto žiadosti jednému z rodičov len vtedy, ak sú preto závažné dôvody. Takýmito dôvodmi sú predovšetkým dôvody, ak si rodič, ktorého priezvisko dieťa nesie, neplní svoje povinnosti voči dieťaťu, neprejavuje oň záujem a stratil k dieťaťu citový vzťah alebo z iného vážneho dôvodu nie je v záujme ďalšej výchovy dieťaťa, aby sa u neho udržiaval a prehlboval pocit spolupatričnosti s týmto rodičom.

16. Vykonaným dokazovaním mal súd za potvrdené, že otec si plní vyživovaciu povinnosť voči maloletej dcére a snaží sa o kontakt s ňou. Súd nezistil žiaden vážny dôvod, pre ktorý by nebolo v záujme maloletého dieťaťa udržiavať a prehlbovať pocit spolupatričnosti aj s otcom. Je pravdou, že vzťahy medzi rodičmi nie sú optimálne, ale otec na stretávanie s dcérou nerezignoval. Napriek problémom v tejto otázke má záujem stretávať sa s maloletou a prostredníctvom stretávania sa tak podieľať na jej výchove. Aktuálne o úprave styku otca s dcérou prebieha súdne konanie, v ktorom sa súd snaží aj za pomoci psychológa napraviť narušené vzťahy v rodine a pracovať na vzájomnej citovej väzbe dcéry a otca. V predchádzajúcich súdnych konaniach bolo konštatované, že matka nezmenila jej postoj a naďalej odmietala dieťa motivovať k stretnutiu s otcom a na stretnutia dieťa riadne pripravovať.

17. Rodičovské práva a povinnosti zostávajú zachované aj po prerušení spolužitia rodičov. Úlohou rodiča, ktorému bolo dieťa zverené do osobnej starostlivosti je, aby pôsobil na maloleté dieťa tak, aby boli rešpektované výchovné princípy a to aj s rešpektovaním práv otca. Otec má nielen povinnosti, ale aj práva na riadny styk s maloletým dieťaťom, právo podieľať sa na jeho výchove a aj právo podieľať sa na rozhodovaní o priezvisku dieťaťa.

18. Maloletá V. podľa tvrdení matky v domácom prostredí prezentuje vôľu niesť priezvisko matky. Pri pohovore s kolízny opatrovníkom maloletá sama uviedla, že sa volá P., inak pri rozhovore bola mĺkva alebo odpovedala na otázky krátko, jednoslovné. Dieťa navštevuje predškolské zariadenie, je teda ešte v tak útlom veku, že nie je možné zistiť jej ozajstný názor na zmenu priezviska. Je prirodzené, že dieťa kopíruje názor rodiča, s ktorým žije v spoločnej domácnosti a na ktorého je viac citovo naviazané. Vzhľadom na postoj matky voči otcovi, je len ťažko možné v danom veku dieťaťa zistiť, či maloletá vníma rozdielnosť jej priezviska s priezviskom matky negatívne a či zmena priezviska je naozaj vôľou dieťaťa.

19. S poukazom na zistené skutočnosti , prebiehajúce konanie o zmene úpravy styku otca s maloletou dcérou, súd návrh matky ako nedôvodný a nezodpovedajúci záujmu maloletého dieťaťa zamietol.

20. O trovách konania súd rozhodol podľa § 52 Civilného mimosporového poriadku, v zmysle ktorého žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu je prípustné odvolanie v lehote 15 dní od doručenia rozhodnutia na súde, proti ktorého rozhodnutiu smeruje.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Odvolanie možno odôvodniť (§ 365 CSP) len tým, že

a) neboli splnené procesné podmienky,

b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,

c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,

d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,

e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,

f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,

g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo

h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej. Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.